

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

Aktuální vývoj v eurozóně v období od 1. 7. do 31. 7. 2014

Ing. Daša Smetanková, Ph.D.

červenec 2014

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

Eurostat zveřejnil nejnovější údaje o vývoji nezaměstnanosti v eurozóně. Sezónně očištěná míra nezaměstnanosti dosahovala v červnu 11,5 % (v EU28 10,2 %). Oproti květnu se snížila pouze o 0,1 p.b. Meziročně (v porovnání s červnem 2013) poklesla míra nezaměstnanosti o 0,5 p.b. (v červnu 2013 byla 12 %). Jedná se tak o nejnižší míru nezaměstnanosti od září 2012. V absolutní hodnotě to představuje téměř 18,5 milionů obyvatel zemí eurozóny. Nejnižší míru nezaměstnanosti zaznamenalo opět Rakousko (5,0 %), Německo (5,1 %) a Malta (5,6 %). Naopak nejvyšší vykazovalo i nadále Řecko (27,3 % v dubnu 2014) a Španělsko (24,5 %). Meziročně mírně klesla míra nezaměstnanosti mladých pod 25 let, a to v eurozóně z 23,9 % v červnu 2013 na 23,1 % v červnu 2014 a v EU28 z 23,6 % v červnu 2013 na 22,0 % v červnu 2014.¹

Podle údajů Eurostatu zůstala inflace v červnu 2014 v eurozóně stabilní ve výši 0,5 %, stejně jako v květnu 2014. V červenci se však očekává její další pokles na 0,4 %.² V EU28 vzrostla míra inflace na 0,7 % v červnu 2014 z květnových 0,6 %. Deflaci v červnu zaznamenalo Bulharsko (-1,8 %), Řecko (-1,5 %), Portugalsko (-0,2 %), Slovensko a Maďarsko (oba -0,1 %). Nejvyšší míra inflace byla naopak ve Velké Británii (1,9 %), Rakousku (1,7 %) a Lucembursku (1,2 %). Nejvyšší nárůst zaznamenaly ceny tabáku (+0,08 p.b.), občerstvení (+0,07 p.b) a nájmu (+0,06 p.b.), nejvyšší pokles ceny zeleniny (-0,14 p.b.), telekomunikačních služeb a ovoce (oba -0,11 p.b.).³

Sezónně očištěný vládní deficit v eurozóně v prvním čtvrtletí 2014 nepatrně narostl (o 1 p.b.) na 2,7 % HDP (oproti 2,6 % HDP ve čtvrtém čtvrtletí 2013). Ve stejném období se vládní deficit v EU28 snížil z 3,1 % HDP ve čtvrtém čtvrtletí 2013 na 1,9 % HDP v prvním čtvrtletí 2014.⁴ Celkový veřejný dluh naopak narostl, a to v Eurozóně za první 3 měsíce letošního roku na 93,9 % HDP (oproti 92,7 % ve čtvrtém kvartálu 2013). V EU28 narostl v prvním čtvrtletí 2014 na 88 % (oproti 87,2 %). Nejvyšší celkový veřejný dluh vykazuje Řecko (174,1 % HDP), Itálie (135,6 % HDP) a Portugalsko (132,9 % HDP). Nejlépe se co do výše celkového dluhu daří Estonsku (10 % HDP) a Bulharsku (20,3 % HDP).⁵

Na svém červencovém zasedání ponechala Rada guvernérů ECB úrokové sazby nezměněné. Hlavní refinanční úroková sazba tak zůstala 0,15 % (z 0,25 %). Depozitní sazba (sazba, kterou platí komerční banky za své krátkodobé vklady peněz u ECB) bude i nadále záporná na úrovni -0,1 %.⁶ Rada guvernérů zároveň rozhodla o změně periodicity svých zasedání na 6 týdnů a o pravidelném zveřejňování svých jednání týkajících se měnové politiky, a to od roku 2015.⁷ Koncem července ECB zveřejnila nejnovější zprávu o měnovém vývoji v eurozóně. Podle ní vzrostla peněžní zásoba v červnu o 1,5 % oproti květnovému 1 %. Objem úvěrů soukromému sektoru nadále klesal (-1,7 % v červnu 2014), i když mírnějším tempem (-2,0 % v květnu 2014).⁸

Euroskupina se v červenci věnovala hlavně situaci v Řecku, bankovní unii (o jejímž vývoji referoval zástupce Rady guvernérů ECB) a vysokému daňovému zatížení práce v evropských

¹ Eurostat, Euro area unemployment rate at 11.5 %, 31. 7. 2014. [ZDE](#)

² Eurostat, Euro area annual inflation down to 0.4%, 31. 7. 2014. [ZDE](#)

³ Eurostat, Euro area annual inflation stable at 0,5 %, 17. 7. 2014. [ZDE](#)

⁴ Eurostat, Seasonally adjusted government deficit almost stable at 2.7% of GDP in the euro area, 23. 7. 2014. [ZDE](#)

⁵ Eubusiness, Eurozone debt rises sharply: Eurostat, 22. 7. 2014. [ZDE](#)

⁶ ECB, Monetary policy decisions, 3. 7. 2014. [ZDE](#)

⁷ ECB, ECB to adjust schedule of meetings and to publish regular accounts of monetary policy discussions in 2015, 3. 7. 2014. [ZDE](#)

⁸ ECB, Monetary developments in the euro area: June 2014, 25. 7. 2014. [ZDE](#)

zemích. Právě vysoké zdanění práce je jednou z hlavních problematik, na kterou by se měly strukturální reformy jednotlivých evropských zemí zaměřit. Až 11 zemím Eurozóny bylo Evropskou komisí doporučeno snížit zdanění práce.⁹ Euroskupina také uvítala pozitivní vývoj v Řecku a dosažení dalších dílčích cílů na cestě z krize. Řecko splnilo podmínky na uvolnění další části finanční pomoci z Evropského nástroje finanční stability (*European Financial Stability Facility, EFSF*) ve výši 1 mld. eur.¹⁰

V návaznosti na ukončení čtvrtého kola hodnocení plnění ekonomického programu Kypru, schválilo Představenstvo Evropského stabilizačního mechanismu (*The Board of Directors of the European Stability Mechanism*) vyplacení další části finančních prostředků ve výši 600 mil. eur. Dohromady již bylo Kypru vyplaceno 5,35 mld. eur a až do roku 2016 byl měl z Evropského stabilizačního mechanismu (*European Stability Mechanism, ESM*) získat celkově cca 9 mld. eur. Podle vyjádření představitelů ESM Kypr úspěšně pokračuje v plnění programu. Daří se mu plnit fiskální cíle a postupně se dostávat z recese. Kyperské úsilí však musí pokračovat především v oblastech jako je snižování objemu nesplácených úvěrů (téměř 45 % všech úvěrů), ekonomický růst nebo nezaměstnanost.¹¹ Také těchto oblastí se týkalo další, páté kolo hodnocení plnění programu tzv. Trojkou (Evropská komise, ECB, MMF), které proběhlo v červenci.¹²

Ve svém stanovisku k pátému kolu hodnocení zástupci Trojky uvedli, že Kypr nadále úspěšně pokračuje v plnění programu. Především se mu daří plnit fiskální cíl, a to dokonce se značnou rezervou. Také banky plní své restrukturalizační plány a daří se jim pomalu vypořádat se s nesplácenými úvěry. To je klíčová úloha, aby bylo možné obnovit poskytování úvěrů, hospodářsky růst a vytvářet nová pracovní místa. Kypr také úspěšně zavádí strukturální reformy: především sociální reformu a změny v oblasti boje proti daňovým únikům. Oproti čtvrtému kolu hodnocení se ale nijak výrazně nezměnil makroekonomický výhled země: nezaměstnanost zůstává vysoká, růst v roce 2015 se odhaduje na 0,4 %. Nadále také přetrvávají rizika spojená s nízkou nabídkou úvěrů a ukrajinskou krizí.¹³

23. července formálně schválila Rada EU vstup Litvy do eurozóny 1. ledna 2015. Konverzní kurz litevského litasu byl stanoven na 3,45280 za 1 euro. Od roku 2015 vstoupí Litva také do systému Jednotného mechanismu dohledu (*Single Supervisory Mechanism, SSM*). ECB tak převezme přímý dohled nad největšími litevskými bankami (*SEB bankas, Swedbank a DNB bankas*).¹⁴

Začátkem července přijala Rada, v návaznosti na dohodu dosaženou s Evropským parlamentem začátkem dubna, nařízení (PE-CONS 88/14), kterým se zřizuje Jednotný rezoluční mechanismus (*Single Resolution Mechanism, SRM*) pro banky v problémech, který tvoří klíčovou součást tzv. Bankovní unie. Mechanismus složený z rozhodovacího orgánu (Rezoluční rada) a jednotného rezolučního fondu má sloužit ke společnému a jednotnému rozhodování, koordinování politik a minimalizaci negativních dopadů problémů bank na finanční stabilitu. Cílem je řešení úpadku bank bez použití peněz daňových poplatníků.¹⁵

⁹ K doporučení EK viz více na: Aktuální vývoj v eurozóně v období od 1. 6. do 15. 6. 2014. [ZDE](#)

¹⁰ Eurogroup, Press remarks by J.Dijsselbloem following the Eurogroup meeting of 7 July 2014, 7. 7. 2014. [ZDE](#)

¹¹ ESM, ESM Board of Directors approves €600 million disbursement to Cyprus, 7. 7. 2014. [ZDE](#)

¹² Eubusiness, Troika begins fifth review of bailed-out Cyprus economy, 15. 7. 2014. [ZDE](#)

¹³ ECB, Statement by the European Commission, ECB and IMF on the Fifth Review Mission to Cyprus, 25. 7. 2014. [ZDE](#)

¹⁴ ECB, Lithuania to join euro area and single supervisory mechanism (SSM) on 1 January 2015, 23.7. 2014. [ZDE](#)

Transatlantické obchodní a investiční partnerství (TTIP)

V červenci proběhlo šesté kolo vyjednávání o Transatlantické dohodě o obchodu a investicích (*Transatlantic Trade and Investment Partnership, TTIP*). Opět se věnovalo širokému okruhu témat z oblastí: přístup na trh, regulace, energetika, malé a střední podniky, práce, životní prostředí, technické překážky, energie a suroviny. EU prezentovala ještě před zahájením jednání své vyjednávací pozice v těchto oblastech,¹⁶ přičemž v jednotlivých oblastech zveřejnila také stav vyjednávání před 6. kolem.¹⁷

V rámci oblasti přístupu na trh se nejvíce diskutovalo o službách a veřejných zakázkách, které jsou pro EU klíčovou problematikou. Podobně jako v předešlém kole bylo hodně času věnováno jednáním o otázkách regulace, a to především kvůli tomu, že právě v této oblasti se má dohoda nejvíce lišit od jiných mezinárodních dohod. Hlavní vyjednaváč EU Ignacio Garcia Bercero opět zdůraznil, že EU nepřistoupí na snížení současné úrovně ochrany životního prostředí, zdraví, bezpečnosti, spotřebitelů a jiných veřejných politik. Podle něj je spolupráce mezi EU a USA při určování co nejvyšší míry ochrany v oblasti mezinárodních regulací a standardů klíčová. TTIP by tak měla přispět k lepší právní kompatibilitě v této oblasti.¹⁸

¹⁵ Council of the European Union, Council adopts rules setting up single resolution mechanism, 14. 7. 2014.

[ZDE](#)

¹⁶ Více info k dispozici viz European Commission, EU publishes initial TTIP Position Papers, 16. 7. 2014. [ZDE](#)

¹⁷ European Commission, State of Play of TTIP negotiations ahead of the 6th round of the negotiations, 11. 7. 2014. [ZDE](#)

¹⁸ European Commission, EU-US trade – latest round of talks on transatlantic trade pact ends in Brussels, 18. 7. 2014. [ZDE](#)